

चाणक्य मंडल परिवार

प्रश्नपुस्तिका

इतिहास

वेळ : एक तास

Governor General and Social Refromers

एकूण प्रश्न : 50

एकूण गुण : 100

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 50 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात बॉलपेनने लिहावा.
- (3) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे.
- (4) ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेतदेखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (6) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी एक तृतीयांश गुण वजा करण्यात येतील".
- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे.

*****

चाणक्य मंडल परिवार

- 1) योग्य जोड्या जुळवा.
 वृत्तपत्रासंबंधी कायदे
अ) भारतीय वृत्तपत्रांना स्वातंत्र्य कायदा - 1835	गव्हर्नर
ब) परवाना कायदा - 1857	i) अॅडम्स
क) परवाना अधिनियम - 1823	ii) लॉरेन्स
ड) पंजीकरण कायदा - 1867	iii) मेटकाल्फ
	iv) डलहौसी

	अ	ब	क	ड
1)	iii	i	ii	iv
2)	iii	iv	ii	i
3)	iii	iv	i	ii
4)	iii	ii	iv	i

Match the pair

Acts Regarding Newspaper

- a) The liberation of Indian Press 1835
 b) Licensing Act 1857
 c) The Licensing Regulations 1823
 d) Registration Act 1867

Governor

- i) Adams
 ii) Lawrence
 iii) Metcalfe
 iv) Dalhousie

	a	b	c	d
1)	iii	i	ii	iv
2)	iii	iv	ii	i
3)	iii	iv	i	ii
4)	iii	ii	iv	i

- 2) वेलस्लीच्या तैनाती फौजेच्या धोरणाचे कंपनीला झालेले फायदे कोणते?
 अ) देशी राज्य निःशस्त्र व एकमेकांपासून विभक्त झाले.
 ब) राज्यांची विदेशनिती इंग्रजांच्या हाती असल्यामुळे राज्य इंग्रजांविरुद्ध गट पाडू शकत होते.
 क) राज्यांच्या खर्चावर पोसली जाणारी मोठी सेना कंपनीला मिळाली.
1) वरीलपैकी सर्व	2) अ आणि ब
3) अ आणि क	4) ब आणि क

What were the benefits of Wellesley's development policy to the company?

- a) A native state was disarmed and separated from each other.
 b) The foreign policy of the states was in the British's hand, so states could create the functional group against British.
 c) A company got a large army fed at the expenses of the states.
1) all of the above	2) a and b
3) a and c	4) b and c

- 3) खालीलपैकी राजा राममोहन रॉय यांच्यासंबंधी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/त?
- अ) त्यांनी 'एकेश्वरवादींची भेट' लिहिले.
 ब) त्यांनी ब्राह्मो समाजाची स्थापना केली.
 क) त्यांनी आत्मीय सभेची सुरुवात केली.
 ड) त्यांनी 'येशूचे नियम' प्रकाशित केले.

पर्याय

- 1) अ, ब, क
 2) ब, क, ड
 3) अ, क, ड
 4) वरीलपैकी सर्व

Which statement/s with regard to Raja Rammohan Roy is/are correct?

- a) He wrote 'The Gift of Monotheists'.
 b) He Founded the Brahmo Samaj.
 c) He started the Atmiya Sabha.
 d) He Published the 'The precepts of Jesus'.

- 1) a, b, c
 2) b, c, d
 3) a, c, d
 4) all the above

- 4) बेंटिकने वायव्य प्रांतात नवी महसूल व्यवस्था कोणाच्या मार्गदर्शनाखाली सरू केली?

- 1) जेरेमी बेंथम
 2) मार्टिन बर्ड
 3) डेव्हिड रिकार्डो
 4) थॉमस मन्नो

Under whose guidance Bentick introduced new revenue system in North-West province?

- 1) Jeremy Bentham
 2) Martin Bird
 3) David Ricardo
 4) Thomas Munro

- 5) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) 1917 साली पी. त्यागराज व टी. एम. नायर यांनी दक्षिण भारतीय उदारवादी संघटना स्थापन केली.
 ब) हीच संघटना पुढे जस्टिस पार्टी म्हणून ओळखली जाऊ लागली.

- 1) फक्त अ
 2) फक्त ब
 3) अ आणि ब
 4) दोन्ही नाही

Identify correct statements.

- a) In 1917 P. Tyagraj and T. M. Nair founded the South Indian Liberal Association.
 b) This organisation later came to be known as the Justice Party.

- 1) Only a
 2) Only b
 3) a and b
 4) None

- 6) व्हाईसरॉय ओळखा.
 अ) शेर अली आफ्रिदीने याची हत्या केली.
 ब) याने कृषी आणि वाणिज्य विभाग स्थापन केला.
 क) याने भारताचा सांख्यिकी सर्वेक्षणाची स्थापना केली.
1) फ्रान्सिस नेपियर	2) थॉमस बारिंग नॉर्थब्रुक
3) लॉर्ड मेयो	4) लॉर्ड लिटन
- Identify the Viceroy.
- a) Assassinated by Sher Ali Afridi
 b) Established the department of Agriculture and Commerce.
 c) Established statistical survey of India.
1) Francis Napier	2) Thomas Baring Northbrook
3) Lord Mayo	4) Lord Lytton

- 7) खालील उद्देश कोणत्या चळवळीचे होते?
 अ) मुसलमानांमध्ये कुराण आणि हादिस यांचे शुद्ध शिक्षण देण्याचा प्रसार करणे.
 ब) परकीय शासकांविरुद्ध जिहादची भावना कायम ठेवणे.
 क) सर्व धर्म एक आहेत व ते इस्लामविरोधी नाहीत असे या चळवळीचे मत होते.
1) तायुनी चळवळ	2) देवबंद चळवळ
3) फरियादी चळवळ	4) वहाबी चळवळ
- Which movement had following aims?
- a) Spread the pure teachings of Kuran and Hadis among Muslims.
 b) Will maintain the spirit of Jihad against the foreign rulers.
 c) This movement believed that all religions are one and are not anti-Islamic.
1) Tayuni Movement	2) Devband Movement
3) Fariyadi Movement	4) Wahabi Movement

- 8) अ) आर्य समाजाची स्थापना 10 एप्रिल 1875 ला लाहोरला झाली.
 ब) लोकहितवादी हे मुंबईचे आर्य समाजाचे अध्यक्ष होते.
 क) हिंदूंच्या मनातील न्यूनगंड कमी करून आत्मसन्मान जागृत करण्याचे कार्य आर्य समाजाने केले.
 अयोग्य विधाने ओळखा.
1) फक्त अ	2) फक्त ब
3) फक्त क	4) वरीलपैकी सर्व योग्य
- a) Arya Samaj founded on 10 April 1875 at Lahore.
 b) Lokahitwadi was the president of Bombay Arya Samaj.
 c) Arya Samaj did the work of awakening self esteem by reducing inferiority complex in the minds of Hindus.
- Identify incorrect statement.
1) Only a	2) Only b
3) Only c	4) all of the above are correct

9) योग्य जोड्या जुळवा.

अ) लॉर्ड लिटन

ब) एल्गिन दुसरा

क) लॉर्ड कर्झन

ड) लॉर्ड वेव्हेल

i) वुडहेड आयोग

ii) मॅकडोनल आयोग

iii) लॉयल आयोग

iv) स्ट्रॅची आयोग

	अ	ब	क	ड
1)	iv	iii	ii	i
2)	i	ii	iii	iv
3)	ii	iii	iv	i
4)	iii	ii	i	iv

Match the pair

a) Lord Lytton

b) Elgin Second

c) Lord Curzon

d) Lord Wavell

i) Woodhead commission

ii) McDonald commission

iii) Loyal Commission

iv) Strachey Commission

	a	b	c	d
1)	iv	iii	ii	i
2)	i	ii	iii	iv
3)	ii	iii	iv	i
4)	iii	ii	i	iv

10) खालीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.

अ) ब्राह्मो समाजाच्या प्रसारासाठी आणि सनातनींचा विरोध कमी करण्यासाठी 'संवाद कौमुदी' व 'समाचार चंद्रिका' ही पत्रे काढली.

ब) रामचंद्र विद्याबगीश हे ब्राह्मो समाजाची आठवड्याची प्रार्थना घेत.

क) ताराचंद्र चक्रवर्ती हे ब्राह्मो समाजाचे सेक्रेटरी होते.

1) अ, ब

2) ब, क

3) अ, क

4) वरीलपैकी सर्व

Identify the correct statement from the following.

a) For the expansion of Brahmo Samaj and to reduce oppose of Orthodox people, started Samwad Kaumudi and Samachar Chandrika.

b) Ramchandra Vidyabagish led the weekly prayers of Brahmo Samaj.

c) Tarachandra Chakravarti was the secretary of Brahmo Samaj.

1) a, b

2) b, c

3) a, c

4) all of the above

11) भारत सरकार कायदा 1935 संमत झाला त्यावेळी भारताचा गव्हर्नर जनरल कोण होता?

1) लॉर्ड विलिंग्डन	2) लॉर्ड वेव्हेल
3) लॉर्ड आयर्विन	4) लॉर्ड रिडिंग

Who was the governor general of India when Government of India act 1935 was passed?

1) Lord Willingdon	2) Lord Wavell
3) Lord Irwin	4) Lord Reading

12) योग्य विधाने ओळखा.

अ) ब्रह्मदेश ब्रिटिश भारतात विलीन केल्याची घोषणा डफरिनने केली.

ब) 1908 चा वृत्तपत्र कायदा कर्झनच्या काळात संमत झाला.

1) वरीलपैकी दोन्ही	2) वरीलपैकी एकही नाही
3) फक्त ब	4) फक्त अ

Identify correct statement.

a) Lord Dufferin announced was the merger of Brahmadesh in British India.

b) Press Act of 1908 was passed in Lord Curzon's tenure.

1) Both of the above	2) None of the above
3) Only B	4) Only a

13) खालीलपैकी कोणती घटना लॅण्डस्डाऊनच्या कार्यकालात घडली?

अ) संमती वयाचा कायदा

ब) भारतीय परिषद कायदा

क) ड्युरंड आयोग

1) वरीलपैकी सर्व	2) वरीलपैकी एकही नाही
3) अ आणि ब	4) अ आणि क

Which of the following was done during Lansdowne's time?

a) Age of consent Act

b) Indian Council Act

c) Durand Commision

1) All of the above	2) None of the above
3) a and b	4) a and c

14) खालीलपैकी कोणत्या तत्त्वाचा प्रसार थिऑसॉफिकल सोसायटीने केला नाही?

1) वैश्विक बंधुता आणि मानवतेवर विश्वास

2) अस्पृश्यता निर्मूलनावर विश्वास

3) कर्म आणि पुनर्जन्म यावर विश्वास

4) वेदांत तत्त्वज्ञानावर विश्वास

Which principle was not propogated by the theosophical society?

1) Belief in Universal brotherhood and humanity.

2) Belief in eradication of untouchability

3) Belief in Karma and re-birth.

4) Belief in Vedantic Philosophy.

- 15) खालीलपैकी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने भारतात गुलामगिरी पद्धत समाप्त केली?
1) लॉर्ड एलनबरो	2) सर चार्ल्स मेटकाल्फ
3) लॉर्ड ऑकलंड	4) लॉर्ड अर्नहेस्ट
- Who among the following British Governor General abolished the slavery in India?
1) Lord Ellenborough	2) Sir Charles Metcalfe
3) Lord Auckland	4) Lord Armherst

- 16) खालीलपैकी कोणता फंड डिप्रेस्ड क्लासेस मिशनने सुरू केला नव्हता?
अ) रूपी फंड	ब) कापड फंड
क) तांदूळ फंड	ड) पेटी फंड
1) फक्त अ	2) फक्त ड
3) फक्त ब	4) वरीलपैकी एकही नाही
- Which of the following fund was not started by Depressed Classes Mission?
a) Rupee Fund	b) Cloth Fund
c) Rice Fund	d) Box Fund
1) Only a	2) Only d
3) Only b	4) None of the above

- 17) योग्य विधाने ओळखा.
- अ) दिल्लीच्या बादशहाने राजा राममोहन रॉय यांना रॉय ही पदवी दिली.
ब) बंगालच्या नबाबाने राजा राममोहन रॉय यांना राजा ही पदवी दिली.
1) फक्त अ	2) फक्त ब
3) अ आणि ब	4) दोन्ही नाही
- Identify correct statements.
- a) The Badshaha of Delhi conferred the title of Roy to Raja Rammohan Roy.
b) The Nawab of Bengal gave Raja Rammohan Roy the title of Raja.
1) Only a	2) Only b
3) a and b	4) none

- 18) खालील वर्णनावरून गव्हर्नर जनरल ओळखा.
- अ) त्याने एका शीख महिलेशी लग्न केले.
ब) लाहोरला असताना त्याने फाशीची शिक्षा बंद केली.
क) भारताबरोबरच्या राजकीय व्यवहारात तो आक्रमक होता.
1) लॉर्ड एलनबरो	2) चार्ल्स मेटकाल्फ
3) लॉर्ड ऑकलंड	4) हॉलवेल
- Identify the Governor General from the following descriptions.
- a) He married with a Sikh woman.
b) While in Lahore, he stopped the death sentence.
c) In his political dealings with India he was aggressive.
1) Lord Ellenborough	2) Charles Metcalfe
3) Lord Auckland	4) Holwell

- 19) 19 व्या शतकातील सामाजिक, आर्थिक सुधारणांमुळे लोकसंख्येचा कोणता भाग प्रामुख्याने प्रभावित झाला.
 अ) शहरी उच्च वर्ग
 क) गरीब जनता
 1) फक्त अ
 3) अ, ब आणि क
- ब) बुद्धिजीवी
 ड) उदारमतवादी राजे
 2) अ आणि ब
 4) वरीलपैकी सर्व

Which of the section of population was mainly affected by the socio religious reforms of the 19th century?

- a) Upper urban class
 c) Poor masses
 1) Only a
 3) a, b and c
- b) Intellectuals
 d) Liberal princes
 2) a and b
 4) all of these

- 20) लॉर्ड कॉनवॉलिसला भारताबद्दल फारसे माहित नसल्याने तो सुरुवातीला कोणाचे सल्ले घ्यायचा?
 अ) जॉन वेरेलस्ट
 क) जोनाथन ग्रॅट
 1) वरीलपैकी सर्व
 3) फक्त अ क
- ब) जॉन शोअर
 2) फक्त अ आणि ब
 4) फक्त ब आणि क

Since Lord Cornwallis did not know much about India, whose advice would he take initially?

- a) John Werrlaste
 b) John Shore
 c) Jonathan Grant
 1) all of the above
 3) Only a and c
- 2) Only a and b
 4) Only b and c

- 21) योग्य जोड्या जुळवा.

- अ) फरियादी चळवळ
 ब) वलीउल्लाह आंदोलन
 क) तायुनी चळवळ
 ड) नदवाताल आंदोलन

- i) लखनौ
 ii) ढाका
 iii) फरिदपूर
 iv) सिताना

	अ	ब	क	ड
1)	iii	iv	ii	i
2)	iii	ii	i	iv
3)	iii	iv	ii	i
4)	iii	ii	iv	i

Match the pair

- a) Fariyadi Movement
 b) Waliullah Movement
 c) Tayuni Movement
 d) Nadavatal Movement

- i) Lucknow
 ii) Dhaka
 iii) Faridpur
 iv) Sitana

	a	b	c	d
1)	iii	iv	ii	i
2)	iii	ii	i	iv
3)	iii	iv	ii	i
4)	iii	ii	iv	i

22) खालीलपैकी कोणते आयोग लॉर्ड कर्झनने नेमले नाहीत?

अ) फ्रेझर आयोग

ब) वेजवूड आयोग

क) रॉबर्टसन आयोग

ड) रॅले आयोग

इ) कर्नल स्मिथ आयोग

फ) सर जॉर्ज कॅम्पबेल आयोग

1) अ, ब, क, इ

2) ब, इ फ

3) ब, क, इ फ

4) क, ड, इ, फ

Which of the following commission was not appointed by Lord Corzon?

a) Frazer Commission

b) Wedgewood Commission

c) Robertson Committee

d) Raleigh Commission

e) Colonel Smith Commission

f) Sir George Campbell Commission

1) a, b, c, e

2) b, e, f

3) b, c, e, f

4) c, d, e, f

23) अ) रामकृष्ण मिशन ही एकोणिसाव्या शतकाच्या अखेरीस स्थापन झालेली आध्यात्मिक क्षेत्रातील एक सेवाभावी संस्था होती.

ब) रामकृष्ण मिशनची स्थापना 1899 ला बागबझार येथे झाली.

क) रामकृष्ण मिशनचा मुख्य उद्देश गरीब लोकांची सेवा करणे हा होता.

योग्य विधाने ओळखा.

1) अ, ब, क

2) अ, क

3) ब, क

4) अ, ब

a) The Ramkrishna Mission was a charitable institution in spiritual field established at the end of the nineteenth century.

b) Ramkrishna Mission was founded in 1899.

c) Main aim of the Ramkrishna Mission was to serve the poor people.

Identify the correct statement.

1) a, b, c

2) a, c

3) b, c

4) a, b

24) योग्य जोड्या जुळवा.

डिप्रेसड क्लास मिशन परिषद

अ) सुरत

ब) मद्रास

क) पुणे

ड) कराची

अध्यक्ष

i) सत्येंद्रनाथ बोस

ii) लाला लजपतराय

iii) गोपाळकृष्ण गोखले

iv) डॉ. भांडारकर

	अ	ब	क	ड
1)	i	ii	iii	iv
2)	i	iv	iii	ii
3)	i	iii	iv	ii
4)	i	iii	ii	iv

Match the pair

Depressed Class Mission Conferences

a) Surat

b) Madras

c) Pune

d) Karachi

Chairperson

i) Satyendranath Bose

ii) Lala Lajpatrai

iii) Gopalkrishna Gokhale

iv) Dr. Bhandarkar

	a	b	c	d
1)	i	ii	iii	iv
2)	i	iv	iii	ii
3)	i	iii	iv	ii
4)	i	iii	ii	iv

25) "काही तत्वांमध्ये सुधारणा करता येत नाही, फक्त अंतच करता येतो. ब्राह्मणप्रणीत हिंदूधर्म त्यापैकी एक आहे." हे विधान कोणाचे आहे?

1) अण्णा दुराई

3) पी. त्यागराज

2) नारायण गुरू

4) रामास्वामी नायकर

"There are certain things which can not be mended but only ended. Brahmanical Hinduism is one such" Who said above statement?

1) Anna Durai

3) P. Tyagraj

2) Narayan Guru

4) Ramaswam Naikar

26) योग्य जोड्या जुळवा.

- अ) निरंकारी चळवळ
ब) नामधारी चळवळ
क) कुका चळवळ
ड) सिंग सभा

- i) ग्यानी ग्यानसिंग
ii) गुरुराम सिंग
iii) बालकसिंग
iv) बाबादयाळ सिंग

	अ	ब	क	ड
1)	iv	iii	ii	i
2)	iii	ii	iv	i
3)	iv	i	ii	iii
4)	iii	iv	i	ii

Match the pair.

- a) Nirankari Movement
b) Namdhari Movement
c) Kuka Movement
d) Singh Sabha

- i) Gyani Gyansingh
ii) Gururam Singh
iii) Balaksingh
iv) Baba Dayal Singh

	a	b	c	d
1)	iv	iii	ii	i
2)	iii	ii	iv	i
3)	iv	i	ii	iii
4)	iii	iv	i	ii

27) राधास्वामी सत्संगची स्थापना कोणी केली?

- 1) शिव नारायण अग्निहोत्री
3) शिवदयाळ साहेब

- 2) हरिदास स्वामी
4) स्वामी श्रद्धानंद

Who was the founder of the Radhaswami Satsang?

- 1) Shiva Narayan Agnihotri
3) Shivdayal Saheb

- 2) Haridas Swami
4) Swami Shraddhanand

28) लॉर्ड डलहौसीने विलीनकरण केलेल्या राज्यांचा योग्य क्रम लावा.

- अ) जैतपूर
क) करौली
इ) अवध

- ब) ओरछा
ड) झाशी

- 1) जैतपूर, ओरछा, झाशी, करौली, अवध
3) जैतपूर, करौली, ओरछा, झाशी, अवध

- 2) जैतपूर, ओरछा, करौली, झाशी, अवध
4) जैतपूर, ओरछा, करौली, अवध, झाशी

Give the correct sequence of states merged by Lord Dalhousie.

- a) Jaitpur
c) Karauli
e) Awadh

- b) Orchha
d) Jhashi

- 1) Jaitpur, Orchha, Jhashi, Karauli, Awadh
3) Jaitpur, Karauli, Orchha, Jhashi, Awadh

- 2) Jaitpur, Orchha, Karauli, Jhashi, Awadh
4) Jaitpur, Orchha, Karauli, Awadh, Jhashi

29) योग्य जोड्या जुळवा.

आयोग / समित्या

अ) कर्नल स्मिथ आयोग

ब) कॅम्पबेल आयोग

क) रॉबर्टसन समिती

ड) वेजवूड समिती

कार्य

i) रेल्वे बोर्डाची स्थापना

ii) दिल्ली दुष्काळ

iii) रेल्वे कंपन्यांच्या एकत्रीकरणास विरोध

iv) ओडिशा दुष्काळ

	अ	ब	क	ड
1)	iv	i	ii	iii
2)	ii	iv	i	iii
3)	iv	ii	iii	i
4)	ii	i	iv	iii

Match the pair.

Commission / Committee

a) Colonel Smith Commission

b) Campbell Commission

c) Robertson Committee

d) Wedgewood Committee

Work

i) Established Railway Board

ii) Delhi Famine

iii) Opposed merger of Railway Companies

iv) Odisha Famine

	a	b	c	d
1)	iv	i	ii	iii
2)	ii	iv	i	iii
3)	iv	ii	iii	i
4)	ii	i	iv	iii

30) खालीलपैकी कोणती घटना वॉरन हेस्टिंगशी संबंधित नाही?

अ) बनारसचा राजा चेतसिंह प्रकरण

ब) रोहिला युद्ध

क) झमणशाहचे भारतावर आक्रमण

1) फक्त क

2) फक्त ब

3) फक्त अ

4) वरीलपैकी एकही नाही

Which of the following events is not associated with Warren Hasting?

a) King Chetsingh case of Banaras

b) Rohila War

c) Zamanshah's envasion on India

1) Only c

2) Only b

3) Only a

4) None of the above

31) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) 1883 मध्ये राजा राममोहन रॉय यांच्या निधनानंतर ब्राह्मो समाजाचे नेतृत्व देवेंद्रनाथ टागोर यांनी केले.
 ब) देवेंद्रनाथ टागोर यांनी राजा राममोहन रॉय यांचा विचार लोकप्रिय करण्याचा प्रयत्न केला. त्यासाठी स्थापलेली तत्त्वबोधिनी सभा, ही अभिव्यक्तीचे, सार्वजनिक मते, धार्मिकविचार यांचे व्यासपीठ बनली.

- 1) फक्त अ
 2) फक्त ब
 3) अ आणि ब
 4) वरीलपैकी एकही नाही

Identify the correct statement.

a) After Raja Rammohan Roy's death in 1883, Devendranath Tagore became the leader of Brahmo Samaj.

b) Devendranath Tagore tried to popularise the idea of Raja Rammohan Roy by founding the Tattvabodhini Sabha, which became a platform for expression of progressive public opinions and religious views.

- 1) Only a
 2) Only b
 3) a and b
 4) None of these

32) खालील घटना कोणत्या व्हॉईसरॉयच्या कार्यकालाशी संबंधित आहेत?

- अ) मुस्लिम लीगची स्थापना
 ब) व्हिक्टोरिया मेमोरियलची पायाभरणी
 क) काँग्रेसमध्ये फूट
 ड) युगांतर या क्रांतिकारी गटाची स्थापना
 1) कर्झन
 2) मिंगो
 3) हार्डिंग
 4) चेम्सफोर्ड

Following events are related to the tenure of which voiceroy?

- a) Establishment of Muslim League.
 b) Foundation of victorial memorial
 c) Split in congress
 d) Fondation of Yugantar revolutionary group.
 1) Curzon
 2) Minto
 3) Hardinge
 4) Chelmsford

33) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) 31 जुलै 1849 ला दादोबा पांडुरंग यांनी परमहंस सभेची स्थापना पुण्यात केली.
 ब) परमहंस सभा एकेश्वरवादाचा पुरस्कार करायची.
 क) राम बाळकृष्ण हे या सभेचे पहिले आणि शेवटचे अध्यक्ष होते.

- 1) अ, ब, क
 2) ब, क
 3) अ, ब
 4) अ, क

Identify the correct statement.

a) Dadoba Pandurang founded Paramhans Sabha on 31July 1849 in Pune.

b) Paramhans Sabha supports the one God concept.

c) Ram Balkrishna was the first and the last chief of Paramhans Sabha.

- 1) a, b, c
 2) b, c
 3) a, b
 4) a, c

34) योग्य जोड्या जुळवा.

- अ) वॉरन हेस्टिंग
ब) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस
क) सर जॉन शोअर
ड) लॉर्ड वेलस्ली

- i) तैनाती फौज
ii) अहस्तक्षेपाचे धोरण
iii) बंगालमध्ये कायमधारा पद्धत
iv) दुहेरी व्यवस्था रद्द

	अ	ब	क	ड
1)	iv	iii	ii	i
2)	iii	i	ii	iv
3)	i	iv	iii	ii
4)	iv	i	ii	iii

Match the pair.

- a) Warren Hasting
b) Lord Cornwallis
c) Sir John Shore
d) Lord Wellesely

- i) subsidiary alliance
ii) Policy of non-interference
iii) Permanent settlement in Bengal
iv) Abolished dual system

	a	b	c	d
1)	iv	iii	ii	i
2)	iii	i	ii	iv
3)	i	iv	iii	ii
4)	iv	i	ii	iii

35) सुरक्षा सेलचे धोरण कोणाशी संबंधित आहे?

- 1) वॉरन हेस्टिंग
3) हेन्री लॉरेन्स

- 2) लॉर्ड डलहौसी
4) लॉर्ड हेस्टिंग

The policy of security cell is related with ____.

- 1) Warren Hasting
3) Henry Lawrence

- 2) Lord Dalhousie
4) Lord Hasting

36) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) लंडन मिशनरी सोसायटीने चिनसुरा येथे महिला महाविद्यालयाची स्थापना केली.
ब) अलेक्झांडर डफ यांनी कलकत्ता येथे बिशप महाविद्यालयाची स्थापना केली.
क) अलेक्झांडर डफ यांनी स्कॉटिश चर्च महाविद्यालयाची स्थापना केली.
ड) गार्डन हॉल यांनी खेतवाडी येथे मराठी विद्यार्थ्यांसाठी शाळा काढल्या.

- 1) वरीलपैकी सर्व
3) ब, क, ड

- 2) अ, ब, क
4) अ, क, ड

Identify the correct statements.

- a) London Missionary Society started women college at Chinsura.
b) Alexander Duff started Bishop College at Calcutta.
c) Alexander Duff started Scottish Church college.
d) Garden Hall started school at Khetwadi for Marathi students.

- 1) All of the above
3) b, c, d

- 2) a, b, c
4) a, c, d

37) खालीलपैकी अयोग्य जोडी ओळखा.

1) हेक्टर मुन्नो - बक्सारचे युद्ध	2) लॉर्ड हेस्टिंग - अँग्लो-नेपाळ युद्ध
3) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस - तिसरे अँग्लो-मराठा युद्ध	4) लॉर्ड वेलस्ली - चौथे अँग्लो-म्हैसूर युद्ध

Identify the incorrect pair.

1) Hector Munro - Battle of Buxar	2) Lord Hasting - Anglo Nepal War
3) Lord Cornwallis - 3rd Anglo-Maratha War	4) Lord Wellesley - 4th Anglo Mysore War

38) कंपनीच्या खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्याने ठगांचा बंदोबस्त करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली?

1) चार्ल्स वूड	2) विलियम स्लिमन
3) मेकॉले	4) हंटर

The company official who played key role in suppression of Thugs.

1) Charles Wood	2) William Sleeman
3) Macaulay	4) Hunter

39) योग्य जोड्या जुळवा.

अ) लॉर्ड आयर्विन	i) पूना करार
ब) लॉर्ड विलिंगडन	ii) मोपला बंड
क) लॉर्ड लिनलिथगो	iii) दांडी यात्रा
ड) लॉर्ड रिडिंग	iv) ऑगस्ट ऑफर

	अ	ब	क	ड
1)	iii	iv	i	ii
2)	ii	i	iv	iii
3)	iii	i	iv	ii
4)	ii	i	iii	iv

Match the pair.

a) Lord Irwin	i) Poona Pact
b) Lord Willingdon	ii) Moplah rebellion
c) Lord Linlithgow	iii) Dandi March
d) Lord Reading	iv) August Offer

	a	b	c	d
1)	iii	iv	i	ii
2)	ii	i	iv	iii
3)	iii	i	iv	ii
4)	ii	i	iii	iv

40) त्याला कंपनीची सत्ता भारतात मजबूत करायची होती. त्याला आधुनिक भारताचा निर्माता म्हणतात. तो कोण होता?

1) लॉर्ड डलहौसी	2) लॉर्ड रिपन
3) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस	4) लॉर्ड वेलस्ली

He wanted to strengthen the company's power in India. He is called the Creator of Modern India. Who was he?

1) Lord Dalhousie	2) Lord Ripon
3) Lord Cornwallis	4) Lord Wellesley

41) खालीलपैकी कोणत्या घटना लॉर्ड चेम्सफोर्डच्या कार्यकाळाशी संबंधित आहेत?

अ) होमरूल चळवळीची स्थापना	ब) पहिले महिला विद्यापीठ
क) लखनौ करार	ड) चंपारण सत्याग्रह
इ) ऑगस्ट घोषणापत्र	फ) खेडा सत्याग्रह
1) वरीलपैकी सर्व	2) अ, ब, क, ड, फ
3) अ, ब, क, इ, फ	4) अ, ब, क, ड, इ

Which of the following events were related to the tenure of Lord Chelmsford?

a) Foundation of Indian Home-rule Movement	b) 1st Women University
c) Lucknow Pact	d) Champaran Satyagraha
e) August Declaration	f) Kheda Satyagraha
1) All of the above	2) a, b, c, d, f
3) a, b, c, e, f	4) a, b, c, d, e

42) डलहौसीची संस्थाने खालसा करण्याचे धोरण पूर्वी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने स्वीकारले होते?

1) क्लाइव्ह	2) ऑकलंड
3) वेलस्ली	4) कार्टियर

Which of Governor General had earlier adopted Dalhousie's Doctrine of Lapse?

1) Clive	2) Auckland
3) Wellesley	4) Cartier

43) 'दीपावली घोषणापत्र' हे कोणत्या व्हॉईसरॉयशी संबंधित होते?

1) लॉर्ड आयर्विन	2) लॉर्ड रिडिंग
3) लॉर्ड विसकाऊंट गोचेन	4) लॉर्ड चेम्सफोर्ड

Deepawali declaration was related to which Viceroy?

1) Lord Irwin	2) Lord Reading
3) Lord Viscount Goschen	4) Lord Chelmsford

44) खालील संस्थांचा कालानुक्रमे योग्य क्रम लावा.

- 1) ब्राह्मो समाज, आर्य समाज, मद्रास महाजन सभा
- 2) ब्राह्मो समाज, मद्रास महाजन सभा, आर्य समाज
- 3) मद्रास महाजन सभा, आर्य समाज, ब्राह्मो समाज
- 4) मद्रास महाजन सभा, ब्राह्मो समाज, आर्य समाज

The correct chronological order of the given organisation is ____.

- 1) Brahmo Samaj, Arya Samaj, Madras Mahajan Sabha
- 2) Brahmo Samaj, Madras Mahajan Sabha, Arya Samaj
- 3) Madras Mahajan Sabha, Arya Samaj, Brahmo Samaj
- 4) Madras Mahajan Sabha, Brahmo Samaj, Arya Samaj

45) कोणत्या गव्हर्नर जनरलने भारतात प्रथमच शासकीय कार्यालयांना रविवारची सुट्टी जाहीर केली?

- 1) लॉर्ड एलनबरो
- 2) हार्डिंग पहिला
- 3) हार्डिंग दुसरा
- 4) मेटकाफ

Which of the following Governor General announced Sunday as holiday for government employees for the first time in India?

- 1) Lord Ellenborough
- 2) Hardinge I
- 3) Hardinge II
- 4) Metcalfe

46) लॉर्ड कॉर्नवॉलिसच्या संदर्भातील कोणती विधाने असत्य आहेत?

- अ) प्रशासन व्यवस्थेचे शुद्धीकरण केले.
- ब) पोलिस यंत्रणेचे आधुनिकीकरण केले.
- क) दर वीस मैलांवर पोलीस चौक्या उभारल्या.

- 1) वरीलपैकी सर्व
- 2) फक्त अ आणि ब
- 3) वरीलपैकी एकही नाही
- 4) फक्त क

Which statement regarding Lord Cornwallis is incorrect?

- a) Purified the administration system.
- b) Modernized the police system
- c) Police posts were set up every twenty miles

- 1) All of the above
- 2) Only a and b
- 3) None of the above
- 4) Only c

47) "मुस्लिम वंश हा आपल्याशी मूलभूतपणे शत्रुत्वाचा आहे आणि म्हणून आपले खरे धोरण हिंदूंनी समेट करणे असावे" असे भारताचा कोणता गव्हर्नर जनरल म्हणाला?

- 1) लॉर्ड लिनलिथगो
- 2) लॉर्ड एलनबरो
- 3) लॉर्ड माऊंटबॅटन
- 4) लॉर्ड आयर्विन

Which Governor General of India said that 'The Muslim race is fundamentally hostile to us and therefore, our policy is to conciliate the Hindus.'

- 1) Lord Linlithgo
- 2) Lord Ellenborough
- 3) Lord Mountbatten
- 4) Lord Irwin

48) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) हेस्टिंगच्या काळात फक्त सरकारी कामासाठी टपालसेवा सुरू झाली.
ब) क्लॉईव्हच्या काळात खासगी टपालसेवाही सुरू झाली.

- 1) फक्त अ
2) फक्त ब
3) दोन्ही योग्य
4) दोन्ही अयोग्य

Identify the correct statement.

- a) Postal services started in Hastings reign only for Government work.
b) During Clive's reign private postal services also started.

- 1) Only a
2) Only b
3) Both correct
4) Both incorrect

49) खालील वर्णनावरून व्यक्ती ओळखा.

- अ) ह्याच्या काळात कलकत्यात सर्वोच्च न्यायालय सुरू झाले.
ब) याने कर गोळा करण्यासाठी कलेक्टर या अधिकाऱ्याची नियुक्ती केली.
क) याने द्विदल प्रशासन व्यवस्था समाप्त केली.

- 1) रॉबर्ट क्लॉईव्ह
2) वॉरन हेस्टिंग
3) कार्टियर
4) कॉर्नवॉलिस

Identify the person from the following description.

- a) The Supreme Court was started in Calcutta during his period.
b) He appointed a collector as an officer to collect taxes.
c) He ended Diarchy administration system.

- 1) Robert Clive
2) Warren Hasting
3) Cartier
4) Cornwallis

50) योग्य विधाने ओळखा.

- अ) गव्हर्नर जनरलच्या कार्यकारी मंडळावर नेमणूक झालेले सत्येंद्र प्रसाद सिन्हा हे प्रथम भारतीय होते.
ब) सत्येंद्र प्रसाद सिन्हा त्यानंतर एका प्रांताचे गव्हर्नर बनविले गेले व तसे नेमणूक झालेले ते इंग्रजांच्या काळातील दुसरे भारतीय होते.

- 1) फक्त अ
2) फक्त ब
3) दोन्ही अ व ब
4) न अ न ब

Identify correct statement.

- a) Satyendra Prasad Sinha was the first Indian to be appointed to the Governor General's executive board.
b) Satyendra Prasad Sinha was subsequently made the Governor of a province and was the second Indian during the British era to be appointed so.

- 1) Only a
2) Only b
3) Both a and b
4) None of the above